

kezések hatálytalanságát, a munkásbiztosító autonómiáját, a munkásbéréket és egyéb gazdasági vonatkozású kérdéseket. Sikerült oly egyetértést teremteni, amely lehetővé teszi a felmerült kérdéseknek kölcsönös megnyugvást előidéző módon való megoldását.

Rakovszkyék fogsága.

(Szökésüktől lehet tartani.)

Az Aradi Közlöny budapesti távirat alapján megírta, hogy a budapesti büntető törvényszék vádta nácsa elrendelte *Rakovszky* István, *Gratz Gusztáv*, gróf *Sigray Antal* és *Schnitzler* nyugalmazott ezredes további fogvatartását. — Egy újabb távirat közli a vádtanács határozatának indokolását, amely azt mondja, minthogy *Rakovszky* István, *Gratz Gusztáv*, gróf *Sigray Antal* és *Schnitzler* Ágoston ténykedése előreláthatólag a legsúlyosabb büntetést vonja maga után, amennyiben mint vezetőik fegyházzal büntetendő bűncselekményt követtek el és elsőrendű tényezői voltak a királypuccsnak, el kellett rendelni további fogvatartásukat, mert méltán lehet szökésüktől tartani. A vádtanács a terhelték személyes viszonyaiban nem látott oly egyéni körülményeket, amelyek kizárnák a szökés veszélyét.

A legpechesebb tolvaj

(A mai hetipiác bukóalkalmája.)

Minden hetipiácnak meg vannak a szokásos apró tolvajlásai. A mai hetipiác sem maradt el az előzőktől. Egy piaci szitaárusító észreverte, hogy idősebb kopot ruhájú ember hirtelen felkap két rézsztét és el akar menni. A szitaárus rákiáltott s az öreg hirtelen elejtette a két szitát. Azonban hamarosan magához tért és másik két szitát kapott fel, amelyek már nem voltak olyan értékesek, mert lószórból voltak és szaladni kezdett velük. A szitaárus utána vette magát és hamarosan sikerült elfogni. Az öreg azonban nagyon ragaszkodott a szitákhoz és megfenyegette a szitaárust, hogy ha nem hagyja békében, hasába szurja bicskáját és már a szuráshoz előkészületeket is tett. Egy arra sétáló urlember segítségével sikerült a vérszomjas szitatolvajt árthatatlanná tenni. Beszállították a rendőrségre, ahol kiderült, hogy *Pera Pavel* nek hívják, comlusi illetőségű és a legpechesebb tolvajok közé tartozik, mert a hetipiácok alkalmával állandóan bejön Aradra, de majdnem minden tolvajlását eddig még sikerült leleplezni.

A zsebmetszésekben sem volt hiány a mai hetipiácban. Egy falusi asszony alkudozás közben észreverte, hogy valaki kosarában motoszkál. Odakapott, de az illetőnek már sikerült 270 lelet klopni a kosárból. Az asszony lármát csinált, a tolvajt egy öreg cigányasszony személyében elfogták és bevitték a rendőrségre. Kiderült, hogy *Sándor Györgyné* notórius zsebmetsző, aki már sok hasonló tettet követett el. Megmozdítása alkalmával csak 130 lelet találtak nála. Valószínűnek tartják, hogy a cigányasszony a háta mögött levő bűntársának átadja a kosárból ellopott 270 lelet.

A háborus vagyon esik vagyonadó alá.

(A Titulescu-törvény gyökere és revíziója.)

BUCURESTI. Az új kormány első tanácskozásának legfőbb pontja a pénzügyi reform, illetőleg az új adótörvények végrehajtásának kérdése volt. A minisztertanács megállapította, hogy a Titulescu féle adórendszert egészében revízió alá kell venni. Ebben a tekintetben a progresszív jövedelmi adó tételeinek leszállítása és a vagyonadó teljes elejtését lehet várni. A tanácskozáson az a vélemény alakult ki, hogy az adózóknak el kell készíteniük vallomásaikat, mert az új kormánynak is az az álláspontja, hogy a háboru idejében spekulációval szerzett vagyonoikat meg kell adóztatni. Ezért az adózóknak a vallomás meg-

felelő rovataiban igazolniuk kell a vagyon szerzésének módját és idejét. A vallomások alapján a kincstár a Titulescu féle törvény értelmében elkészítet: ízetési felhívásokat kézbesíteni fogja az adózóknak. Amíg ez a munka elkészül, a kormány törvényhozási uton revízió alá véteti a pénzügyi reformot. Az adózók fizetési meghagyásaiból a vagyonadóra eső részt — mégis a háborus gazdagodásra eső adó kivételével — le fogják vonni. Ugyancsak levonják azt a különbözetet, ami az összjövedelmi adótételeknek a parlament revízió során bekövetkező leszállításából fog keletkezni.

A távozó és az új miniszterek.

Goga visszatér az irodalomhoz. — Ostromállapot és cenzura. — Békítő szerep.)

BUCURESTI. *Camarăsescu* belügyminiszter hivatala átvétele után fogadta a sajtó képviselőit és többek között ezeket jelentette ki:

— Olyan közigazgatási reformot akarok, amely Erdély, Besszarábia, Bukovina és a régi királyság közötti kölcsönös megegyezés eredménye, nem pedig a régi fogalmaknak megfelelő merev reform. Ez igen rossz közigazgatási rendszerre vezetne. A szenátus által megszavazott törvény még félnék, bár haladását jelent. Ha volt bátorságunk, mondotta emelt hangon a miniszter, megadni az általános választójogot, úgy abszurdum volna az autonómiát meg nem adni. Be is fogom bizonyítani, hogy amit ígérek, meg is tartom.

Arra a kérdésre, hogy megszünteti-e az ostromállapotot és a cenzurát, a miniszter így felelt:

— Minden igyekezetem odairányul, de előbb tüzetesen meg kell vizsgálnom a kérdést. Jelenlétem a kormányban mindenestre garancia, hogy ez hamarosan megtörténik. A spekuláció ügyében ankétet hivatam össze és remélem, hogy a mai lehetetlen helyzetet közmegegyezésre fogom megoldani.

Tizenegy órakor érkezett meg *Goga Octavian* társaságában *Demetrescu Braila* szépművészeti miniszter. *Goga* bemutatta utódját a minisztérium egybegyűlt tisztviselőkarának, mire az új miniszter kijelentette, hogy pártatlan és igazságos lesz, főfeladatának tekintti a *Goga* által megkezdett egyházegységesítés végrehajtását. A tisztviselők nevében *Bradisteanu* megköszönte a kollegialitást, melyet *Goga* munkatársaival szemben tanúsított és teljes odaadásukról biztosítja az új minisztert.

Goga Oktavián volt kultuszminiszter visszatér az irodalomhoz, amelyhez évekként elzárta a hűtlenné vált. Rövidesen Csucsára utazik, ahol a *Bonca* kastélyban befejezi Madách „Ember tragédiájá"-nak

fordítását és egy nagyobb színpadi munka tervével is foglalkozik, amelyet már tavaly megkezdett, de közéleti elfoglaltsága miatt mindeddig nem.

A közoktatásügyi miniszter *Mironescu* az államtitkár időzőlő szavaira sajnálatának adott kifejezést, hogy elődje, *Negulescu* beteg és nem ő mutatta be ezután munkatársainak. Igérte, hogy egyetemi tanár kollegája és elődje intencióit az egész vonalon érvényesíteni fogja. Látja a helyzet nehézségét, a költségvetés szűk keretein belül minden lehetőt meg fog tenni. Kéri a tisztviselőket, hogy a minisztérium falain belül tartózkodjanak a politikától.

Mironescu közoktatásügyi miniszter különben az *Universulban* nyilatkozott a politikai helyzetről és a közoktatásügyi reformjáról.

— Az új kormány — mondta a miniszter — a kibékülés és megértés kormánya. Főfeladata a pártok feldúlt viszonyát lecsendesíteni és köztük közeledést teremteni. A kormány reméli, hogy a mostani parlamenttel is fog tudni dolgozni. Az erdélyi nemzeti párt és *Jorga* pártja visszatérnek a parlamentbe és a kormányban is képviselve vannak. *Caius Bredicianu*, Erdély minisztere a nemzeti párt hozzájárulásával lépett be a kabinetbe. Maga *Maniu* ajánlotta, egy nappal azután, hogy a nemzeti párt ismeretes kommiunikéje megjelent.

Caius Bredicianu erdélyi miniszter egy újságrónak kijelentette, hogy a kormányra békítő szerep vár és csak e feladatának elvégzése után foghat hozzá szűkre szabott programjának megvalósításához.

— Feladatunk — mondotta a miniszter — a pénzügyi reformok végrehajtása, ami a gazdasági konszolidáció érdekében feltétlenül szükséges, a választójogi törvényjavaslat megszavaztatása és ezután az új választások kitérása. A

mi engem mint erdélyi minisztert illet, legfőbb feladatomban tekintem az Erdélyben dúló harcoknak véget vetni és az ország fejlődés érdekében az erőket egyesíteni.

A városok autonómiája.

(Előterjesztés a polgármesterek kongresszuson.)

A timisoarai főpolgármester ma terjedelmes átiratot küldött dr. *Robu* János főpolgármesterhez, amelyben részletesen ismerteti azt a tervezetet, amelyet a Bucurestiben tartandó polgármesterek kongresszuson fog előadni. Arra kéri a főpolgármestert, hogy lehetőleg hasonló szellember foglaljon állást a városok autonómiáját megszüntető törvények ellen. A timisoarai főpolgármester kifejti tervezetében, hogy a városok haladásának egyetlen útja az, hogy érvényben hagyják a régi magyar törvényeket és hogyha változtatni is akarnak rajtuk, a bevált és célszerűnek talált pontokat feltétlenül tartásák meg.

Pórujárt betörők.

(Az áruló hordó és létra.)

Az éj folyamán három betörő be akart hatolni *Birndfeld* Sándor Str. *Andrei Muresanu* (Nádor utca) sarkán levő üzletébe, de a betörők pórujártak, mert egy véletlen megakadályozta tetteik végrehajtását. A három betörő a nyitva levő kapun behatolt az udvarba és ott az üzletből az udvarra nyíló ablakon akart bemászni. Az ablak nagyon magasan volt s így az udvarban levő létra segítségével akarták azt elérni. De a létra nem bizonyult elég hosszúnak s ezért a betörők egy hordót görgettek az ablak alá és arra állították fel a fétlát. Mind a hárman egyszerre másztak fel a hordóra és onnan a létrára. Ez volt a pechük; mert a hordó megbillent és mind a hárman lezuhantak a létrával együtt a földre. A nagy zajra a házmester és a lakók felébredtek, kirohantak az udvarra és meglátták a három földön fetregő betörőt. Azonban nem sikerült őket elfogni, mert mielőtt odaértek volna, kirohantak az utcára, otthagya a földön összes betörő szerszámokat. A rendőri nyomozás a betörő szerzők közül megállapította, hogy hivatasos betörők akarták elkövetni a tettet. A szerszámok között a legmodernebb kasszafurót, vésőt és olvasztót találtak.

Valuta-ostrom Bécsben. Bécs.

A valuták és devizák kötelező bejelentéséről szóló törvény életbeléptetése pánikot idézett elő az idegen valuták és devizák tulajdonosainál. A deviza-központot, bankokat és pénzváltó üzleteket megostromolta a közönség, amely mindenáron szabadulni akart valutá-állományától.

Andrássy a nemzetgyűlésen.

(Liberális keresztény párt alakul.)

BUDAPEST. Gróf Andrássy Gyula, akit tudvalevőleg szerdán este szabadon bocsátottak, tegnap déli félegy órakor megjelent a nemzetgyűlésben. A folyosón gróf Apponyi Albert, Friedrich István, Vázsonyi Vilmos, gróf Zichy Aladár és az újságírók fogadták Andrássyt, akit lelkesen megéljeneztek.

BUDAPEST. Gróf Andrássy Gyulánál bizalmas tanácskozás volt, amelyen résztvettek a keresztény párt vezető egyéniségei: gróf Apponyi Albert, Friedrich István, Bottlik István és az Apponyi pártnak régi, az aktív politikától távol álló hívei. Hire jár, hogy gróf Apponyi Albert vezérletével új párt alakul, amely liberális keresztény párt lesz.

LEGUJABB.

Ausztria nem kap pénzt.

BÉCS. Rosenberg pénzügyi államtitkár londoni útja eredménytelen maradt. A kormánykörök kezdik belátni, hogy sem az antant, sem a népszövetség nem gondol arra, hogy Ausztriának megadja a szükséges kölcsönt. A pénzügyminiszter azzal a tervvel foglalkozik, hogy felhatalmazást kér a parlamenttől a bécsi múzeumok több műkincsének külföldön való eladására. Azonban ehhez az antant engedélye szükséges. A kormány a szükséges lépéseket már a jövő év elején megtetesi ebben az irányban.

Összeül a legfelsőbb tanács.

PÁRIS. A legfelsőbb tanácsot december 29-re Párisba egybehívták. Poch marsall a legfelsőbb tanács egybehívása előtt Párisba érkezik. A kormánykörök nyíltan beszélnek annak a szükségességéről, hogy Franciaország katonailag lépjen fel abban az esetben, ha Németország január 19-ig nem fizetne.

Letartóztatott volt miniszter.

LIPCESE. A birodalmi törvény szék közli Jagov volt miniszter letartóztatását, noha 500 ezer márká kauciót tett le. Jagov volt miniszter letartóztatása nyomban a kihirdetés után megtörtént.

Bizalom az olasz kormányban.

RÓMA. Az olasz szociálisták a kamara tegnapi ülésén a kereskedelmi egyezmény megkötése alkalmából kísérletet tettek, hogy a Ház határozatát a szovjetkormány hivatalos elismerésére kény szerítsék. A külügyminiszter kijelentette, hogy ebben a kérdésben a kormány nem járhat el különállóan. A szovjetkormány elismerése csak bizonyos biztosítékok ellenében történhetik meg. Bonom miniszterelnök felvetette a Ház előtt a bizalmi kérdést. A szociálisták orosz politikájával szemben a kamara 222 szavazattal 86 ellenében bizalmat szavazott a kormányban.

Radu Pancu prefektus lemondott.

(El lesz az új prefektus — Aradi vagy aradmegyei politikus.)

Radu Pancu, megyei prefektus tegnap délután érkezett vissza Bucurestiből. A prefektus az új kormány megalakulása előtt közvetlenül nyújtotta be lemondását Argetoianu belügyminiszternek, akkor, amikor már Averescu kormánynak lemondása valószínűvé vált. Argetoianu belügyminiszter gondoskodott arról, hogy Radu Pancu prefektus lemondása Camarasescu belügyminiszterhez eljusson. Az új kormány Radu Pancu lemondását is mint minden prefektus lemondását tudomásul vette, egyben felszólította arra, hogy az új prefektus kinevezéséig továbbra is vezesse a megye ügyeinek intézését. Ezt különben a prefektus ma délelőtt a megye és a város vezetői előtt is kijelentette.

Radu Pancu volt prefektus a régi királyságból került hozzánk, s mint ilyen a nemzetiségi kérdést nem ismerhette úgy, mint az erdélyi politikusok. A régi királyságnak nem voltak nemzetiségi és így nemzetiségi kérdése sem volt. Megállapíthatjuk, hogy Radu Pancu a hozzáfutó magyarok

ügyeit mindenkor nobilisan, pártatlanul intézte el. Ő tette lehetővé, hogy a Kölcsey Egyesület addig is, amíg a miniszterium az állandó működését nem engedélyezi kulturmunkáját megkezdje. A magyar szintársulat kérelmeit is rögtön és akadékoskodás nélkül teljesítette. De akárki, aki a volt prefektushoz fordult kéréssel, azt tapasztalhatta, hogy Radu Pancu azt a lehetőséghez híven minden nemzetiségi és vallási különbségre való tekintet nélkül teljesítette. Ha működésének hibái is voltak, az annak tudható be, hogy mint régi királyságbeli ember nem tudott még az itteni viszonyokba teljesen beilleszkedni.

Utódjával az itteni politikai körökben dr. Miclea Sever ügyvédet, és dr. Barbura Sever lablabirót emlegetik. Az aradi román politikusok tudni vélik, hogy Aradnak ígérete van arra nézve, hogy feltétlenül aradi vagy aradmegyei román politikusot fognak kinevezni megyei és városi prefektusnak, olyan valakit, aki az itteni viszonyokat tökéletesen ismeri.

Amnesztia a magyar forradalmároknak.

(Az emigránsok nem kapnak kegyelmet.)

BUDAPEST. A hivatalos lap kormányzó kéziratos közli az amnesztiairól. A kézirat, amely gróf Bethlen István miniszterelnökhez van címezve, a következő:

— A nemzet nyugodt fejlődése és a társadalom békéje egyaránt megkívánják, hogy a házára annyira végzetes forradalmak emlékei, amelyeknek folyamatos felidézése közéletünk gyógyulásának egyik legfőbb akadálya, feledésbe merüljenek. Ez a körülmény késztet arra, hogy határozatot állítsa a múlt és jövő közé a szeretet ünnepeinek küszöbén még egy ízben hirdessek bocsánatot. Utolsó alkalomként kívánom ezt nyújtani a forradalmakkal kapcsolatos bűncselekmények elkövetői közül azok részére, akikről feltehető, hogy okuk a múltakon megtisztult lélekkel fogják ezentúl kivenni részüket a nemzet és társadalom egyetemese érdekeinek békés munkájából. Az ezuttal gyakorolt közkegyelem, amely lényegében kiterjesztése a múlt karácsonykor hirdett amnesztianak, egyfelől a Károlyi forradalom alatt lezajlott tömegmozgalmak keretében, illetve az azokkal kapcsolatban elkövetett bűncselekmények, másfelől az ugynevezett kommunista bűncselekmények körére terjed ki.

A kormányzó elhatározás kegyelmi rendelkezési három irányban érvényesülnek. Kegyelmet nyernek elsősorban azok, akik az említett bűncselekményekért jogerősen 5 évet meg nem haladó szabadságvesztésre ítéltettek, másodsorban akiknek bűnügyében még nincs jogerős ítélet, feltéve, hogy bűncselekményükre a törvény 5 évet meg nem haladó szabadságvesztést, vagy csupán

pénzbüntetést állapít meg. A két csoportban említettek tehát közkegyelmet kaptak s így az amnesztia további személyi vagy tárgyi előfeltételekhez nincs kötve. A közkegyelemből ki vannak zárva azok, akiket 10 éven belül nyereségvágyból elkövetett bűntettért ítélték el, akik az állam, a társadalom és a törvények rendjére, vagy a közbiztonságra veszélyesek és azok, akiket a köztudat emigránsoknak ismer. Harmadsorban kilitásban van a kegyelem oly elítéltek és terheltek számára is, akik ugyan az ismertett közkegyelemben nem részesülhetnek, de különös méltánylást érdemlő körülményekért mégis méltók kegyelemre.

BUDAPTST. A megkegyelmezettek karácsonyra haza kerül-

A pénzügyminiszter

a méltánytalan adókvetések ellen.

— A kincstári ügyésznek a közönség érdekében is felelősséget kell vállalnia.

BUCURESTI. A pénzügyminiszterium rendeletet bocsátott ki az összes pénzügyigazgatóságokhoz, amelyben az ingatlan értékelésekre nézve újabb utasításokat ad. Hangsúlyozza a rendelet, hogy számtalan panasz érkezett be az értékelő bizottságok működése ellen, amelyek a legtöbb esetben eltértek a vonatkozó rendelet utasításától. Köztudomású, hogy a jövedelmi adót, mint új adót csak most vezették be az országban, tehát kívánatos lenne, hogy a közönség ne viselkedjen ellenséges indulattal az új adó behozatalával szemben, hanem inkább annak megvalósítását támogassa. Igaz, hogy az államnak nagy bevételekre van szüksége, azonban ennek előteremté-

nek. A miniszteri biztosoK ma megkezdtek munkájukat a letartóztatási intézetekben.

Gyenge helvásár.

(Esés a gabonadrakban.)

A mai hetipiacon, valószínűleg a közelgő karácsony miatt, gyenge volt a forgalom. Az árak körülbelül megfeleltek a múlt hetieknek, csak a gabonaárak mutattak némi esést, ami a gabonazárolási rendelkezések tudható be. Az árak a következők voltak: A Plata Avram Jancu (Szabadság téri) piacon a zöldség kilogramja 7—7.50, burgonya 1.25—1.50, fokhagyma 18—20 káposzta 2—2.50, szőlő 10 lei, dió 11—12, alma 3—6, vaj 36 lei, tea-vaj 45 lei volt. Az aprójószág piacon a következők voltak az árak: kövérliba kilogrammonként 15 lei, kövér kacska 13—14 lei kilója, sovány liba párja 45—55 lei, sovány kacska párja 34—45 lei, csirke párja nagyság szerint 15—25 lei, tyúk 28—35 lei. A gabona piacon az árak a következők voltak: buza métermázsánként 310—320, árpa 320—330, tengeri 340, nullás liszt kilogrammonként 4.80, főzölszt 3.80—4 lei, kenyérliszt 3.40, derce 2.50 és korpá 2.10. Az állatvásáron a következők voltak az árak: szarvasmarha kilogrammonként élősúlyban 4—5 lei, borjú 6—7 lei, sertés 12—15 lei.

A közelemezési főfelügyelő

Aradon.

M. Stancovici bányai közelemezési főfelügyelő ma Aradra érkezett. A főfelügyelő, akinek Temes- és Aradmegye tartoznak hatáskörébe, a megyei vásárló bizottság ügymenetét és különösen a legujabban folyamatban lévő zár alá helyezési rendelet végrehajtását ellenőrzi. A jövőben minden héten Aradra fog jönni, hogy a vásárló-bizottság végzett munkájáról meggyőződést szerezzen. A főfelügyelő néhány nap múlva fog visszautazni székelyvárára, Timisoarára.

HIREK.

Szegény gyermekek ünnepe.
(Jóteköny urinók munkában.)

A aradi gyermekfelruházó egyesület pénteken délután mintegy száznegyven szegénygyermeket vendéglát meg. Fiúk, lányok várakozásteljesen ültek le a hosszú asztalokhoz, ahol párolgó kakaó, hófehér kalács és kifli várta mind-egyiküket. Az uzsonna előtt D'André Károly román kat. lelkész mondott a gyermeki lélekhez férköző beszédet, azután énekelt a gyermekesereg. A hangulat ünnepi volt. Ragyogó karácsonyfa... Csillaggyertyák... Mosolygó gyermekfejek...

Uzsonna után énekeltek. Majd a serény, fáradságot nem ismerő urhölgyek és urleányok siteményét és cukorkákat tartalmazó csomagokat osztottak ki a gyermekek nagy öröme. Itt említjük meg, hogy az egyesület tíz éve áll fenn és gróf Uchritz-Amadé Emilné alapította. Jelenleg az egyesület elnöknője: Probst Erzsébet, titkára: Obetkó Mihályné, gondnoka: Poláckné-Halász Lili. Az ünnepélyen közreműködő urhölgyek a következők voltak: Csillag Lajosné, Domány Jánosné, Fejér Gáborné, dr. Gyulai Pálné, Szöllösi Magda, Cserépi Márta, Kayser Ius, Marossy Tusi, Czeller Stefi. Az egyesület dicsőretreméltó humánus munkát végzett, amikor a szegény gyermekeknek néhány kellemes, nyomorteljesítő órát szerzett.

— Felkérjük azon t. előfizetőinket, akiknek előfizetésük december hó 31-én lejár, hogy az előfizetést még ebben az évben megújítani sziveskedjenek, hogy a lap küldése fennakadást ne szenvedjen.

— Volt hadifoglyok szövetsége. Budapest. A volt hadifoglyok országos szövetséget alakítanak, a melynek előreláthatólag félmillió tagja lesz.

— Astra—Montana Alt. Biztosító R. T. kartellen kívüli intézet, mely az összes ágazatokkal foglalkozik, biztosításokat a legelőnyösebben köt. Boulevardul Regina Maria 21. Monetjegyiroda.

— Százötven millió kölesön vasúti mozdonyokra. Bucaresti. A román állam és a Banca Nationala között tegnap egyezmény jött létre, amely szerint a bank egy német konzorcium részére az állam számlája terhére százötven millió leit előleg. A konzorciumtól vásárolt 176 mozdony árát a pénzügyminiszter a fenti ország fedezetére a banknak 1922. december 31-én lejáró pénztárbonokat ad. A megállapodást a kormány nevében Take Jonescu pénzügyminiszter, a bank nevében pedig Bibisescu bankkormányzó írta alá. (R. T. I.)

— Olvasa el Nagy Dániel Pirosfrakk című regényét az Erdélyi Könyvtár első számát. Kapható mindenütt.

Betyárvilág a Csálában.

Elpusztított méhtelep. — Fegyveres rablók.)

Arad város közbiztonsága az utóbbi időben nagyon bizonytalanná vált. Különösen Arad külvárosában történnek napról-napra rablómerényletek, lopások és betörések. Tegnap este a Csálai-erdőben levő Török féle méhésztelepen jártak tolvajok, akik nagy mennyiségű mézet loptak, de nem elégedtek meg zsákmányukkal, hanem a telepen rombolni kezdtek és öt méhcsaládot teljesen elpusztítottak. A rendőrség megindította a nyomozást. Ugyancsak a Csálai erdőben történt. A

csálai erdőgondnokság egyik alkalmazottját, Bajtán Pált tegnap Aradra küldte, hogy itt 700 leit felvegyen. Bajtán lóháton jött be Aradra, megkapta a 700 leit és visszaindult a Csálába. Az erdőben két fegyveres ember elébe állt és követelte, hogy minden pénzét adja át, különben agyonlövik. Bajtán Pál megsarkantyuzta lovát és gyors iramban elvágatott. Az utonállók utána lőttek, de szerencsére a golyók nem találtak.

— Benes lemondása. Jelen-tette az Aradi Közlöny, hogy Benes osch miniszterelnök lemond állásáról. Egy prágai távirat most azt jelenti, hogy Benes lemondását fizikai fáradtsággal indokolja, mert egyidejűleg nem képes a miniszterelnökséget és a külügyminiszterséget ellátni. Benes osch a külügyminiszternek magartani. Új miniszterelnökül Svehat, a osch agrár-part vezérét emlegetik.

— Karácsonyi ajándékokat a Szépművészeti Szalonban vegyen ill Strada Eminescu (Deák Ferenc u.) Ortutav-palota)

— A Monitorul Oficial magyar fordítása. A Törvények, Rendeletek című folyóirat, amely dr. Papp János szerkesztésében Oradea-maren eddig havonként kétszer-háromszor jelent meg s a fontosabb törvényeket magyar fordításban közölte 1922. január 1-től kezdődőleg naplappként fog megjelenni a pontos magyar fordításban késedelem nélkül fogja közölni a Monitorul Oficial egész tartalmát s az összes bárhol megjelenő rendeleteket, export- és import-szabályokat, vámtarifa-változásokat, közszolgálatokat, stb. A lap előfizetési ára egész évre 300, félévre 150, negyedévre 75 Leu. Megrendelhető a Törvények, Rendeletek kiadóhivatalánál Oradea-maren.

— Kinevezés. A pénzügyminiszter Sulaga Viktor az aradi pénzügyigazgatóság luxus- és forgalmi adó osztályába tisztviselőnek nevezte ki a XI. rangosztályban.

— Aradi építész nagy sikere. A Lápos-völgyi Falpari R. T. Stojka-fürdőtelepnek kiépítésére országos pályázatot hirdetett. Az 50 szobás szálloda és 3 villatípus pályatervére 8 díjat tűzött ki. A beérkezett tervek között voltak Steiner Jenő műépítésznek Steiner József cég beltárgjának kitűnően sikerült tervezetel is, melyekkel (szálloda és a háromszobás villa tervével) két díjat nyert. A bíráló-bizottság nagy elismeréssel emlékezett meg Steiner Jenő művészi terveiről.

— Meghívás. Az aradi Hakoah sportegyesület f. hó 24-én (szombat) este 8 órakor clubhelyiségében (Városi kávéház feletti I. emelet) választmányi ülést tart, amelyre a választmányi tagok feltétlenül megjelenését kéri az elnökség. Tagok is megjelenhetnek.

— Osztrák szociálisták a kommunis-ták ellen. Bécs. Az Arbeiterzeitung rámutatva különböző eredményekre, amelyeket az osztrák szociáldemokraták politikája ért el, óvatint a munkásságot a kommunis-ták kalandos politikájától. A kommunisták az élelmiszereknek új évre várható árszáma megdrágulását propaganda céljaira akarják kihasználni.

— Karácsonyi ünnep a Nők Otthonában. Az Aradi Polgári Jóteköny Nőegylet az általa fenntartott „Nők Otthonában” csütörtök délután szép karácsonyi ünnepélyt rendezett. Díszes karácsonyfa volt felállítva és az uzsonna után az öreg urhölgyek között értékes ajándékokat osztottak szét.

— Padlásstűz. Ma reggel a Str. Bucur (Eötvös-utca) 4. szám alól tűzet jeleztek az aradi tűzoltóság, amely teljes apparátussal vonult ki. A tűzet, amely a padlásra keletkezett, hamarosan elfojtották.

— Fegyvert kérnek a temetőcsőszök. A felsőtemető felügyelője ma kérvényt nyújtott be a város vezetéséhez, a melyben sürgős intézkedést kér, hogy a temetőcsőszöket mielőbb fegyverrel lássák el. A kérvényben elmondja, hogy már a fegyvertartási engedélyt megkapták, de fegyvert még nem tudtak szerezni. A stork őrzése a fegyvertelen csőszöknek nagyon veszélyes. Az éjjel például a Herbay-Kadinszky sírhelyéről egy értékes ezüstkoszorút loptak el. A főpolgármester azonnal intézkedett, hogy a temetőcsőszök mielőbb fegyverhez juthassanak.

— Vallottak a Färber-cég betörői. Megírta az Aradi Közlöny azt a betörést, amelyet a Färber-cégnél Donoescu Vasilio és Wolinszky Antal rovfalóknak követtek el. A vizsgálóbíró ma kihallgatta mindkettőjüket. A betörők beismerő vallomást tettek. Amíg a vádirat meg nem érkezik, az aradi ügyészség fogházában maradnak.

— Öngyilkos aggastyán. Gájából jelentették ma délután az aradi államrendőrségnek, hogy Simon Sándor 86 éves embert a lakásán felakasztva találtak. Az ügyeletes rendőrtiszt és hatósági orvos kimentek a helyszínre, ahol megállapították, hogy öngyilkosság történt. Simon Sándor valószínűleg gyógyíthatatlan betegsége miatt követte el tettét.

Rab ómerénylet Aradon.

(Kirabolt fiatalember.)

Vakmerő rablófőmadás történt az elmúlt éjszaka a Str. Cosbuc (Wesselényi utcában.) Kamilló Kálmán órásság 11 órakor haza felé ment a sötét utcában, hirtelen két alak elébe állott. Az egyik revolverét a megrémült ember homlokának szegezte és ráparancsolt, hogy nyissa ki a száját. A vakmerő rablók, amikor látták, hogy a fiatalember menekülni akar, rárohantak és betörték a száját egy ronggyal, azután kezeit és lábait

összekötötték és óráját láncsal, azonkívül 3200 leit tartalmazó pénztárcáját kivéve zsebéből elszaladtak. Éjszaka 12 órakor a posztoló rendőr arra sétált és belebotlott az ut közepén fekvő testbe. Azután vette észre, hogy a fiatalember ajultán összekötözve, betömtött szájjal fekszik a földön. Kiszabadította a kellemetlen helyzetből, s azután a magához tért fiatalember elbeszélte a rablás történetét. A rendőrség a legszélesebb körű nyomozást indította meg a vakmerő támadók kézrekerítésére.

Állampolgárság megszerzése.

(A parlament rendezt a vitás kérdéseket.)

Nagy a száma azoknak a volt osztrák-magyar alattvalóknak, akik valamely okból elhagyták eredeti lakóhelyüket s az utódállamok egyikében telepedtek le s bár hasznos tagjai az új országnak, mégis a kiutasítás veszélye fenyegeti őket mert nem képesek az állampolgárságot megszerezni. Romániában például az a helyzet, hogy amikor a parlament ratifikálta a trianoni békeszerződést, megtelekeztek az állampolgárság megszerzésének kérdését rendezni. Már most ha egy ausztriai, vagy magyarországi állampolgár Romániába költözött azzal a szándékkal, hogy román állampolgár akar lenni, a sziguranca csak úgy ad ideiglenes lakhatási engedélyt, ha az illető hivatalos nyilatkozatot nyújt fel, amelyben lemond a régi állampolgárságról. De ezt a nyilatkozatot senholsem lehet beszerezni. A trianoni békeszerződés erre vonatkozó pontja úgy szól, hogy a szerződés életbelépésének napjától számított két éven belül a volt osztrák-magyar monarchia bármely tagjának jogában van állampolgárságát megválasztani, ha ezt a szándékát új letelepedési helyén az első hivatalnál — a községi bírónál, polgármesternél — bejelenti. A napokban több esetben megtörtént azonban, hogy a román állampolgári eskü letételére jelentkezőket a polgármesteri hivatal elutasította azzal, hogy erre vonatkozó rendeletet nem kapott, egyben azt tanácsolta az illetőknek, hogy forduljanak a belügyi államtitkársághoz. A belügyi részort a jelentkezőket visszaküldte a várososh, ahol azt az újabb felvilágosítást nyerték, hogy a román állampolgárságot csak úgy lehet megszerezni, ha az illetők visszautaznak abba az országba, ahol legutóbb laktak, optáltassák magukat az ottani román konzulátussal, amely ezt tudomására hozza a román igazságügyminiszternek s ez ruhazza majd fel őket az állampolgársággal, melyvel együtt új lakóhelyükön illetőséget is nyernek. De ez sem törvényes módja az állampolgárság megszerzésének, hanem csak jogszokás, mely a legtöbb esetben leküzdhetetlen akadályokba ütközik. Ertesztés szerint a parlament rövidesen foglalkozni fog az állampolgárság kérdésével, a mikor az összes fivon vitás kérdések egységes szabályozást nyernek.

Nagy Karácsonyi vásár női- és leányka felöltőkben PLESZ GYULA ruha-áruházában

Arad, Str. Col. Pirtol (Vörösmarty-u.) 3. A színház épület hátsó bejáratával szemben. Elegáns Carakül plüsch kabátok minden hosszúságban. Mélyen leszállított árak!

IOSIF ROBITSEK Bulevardul Regele Ferdinand I. Nr. 3. (József főherceg-ut 3. szám.) 4985
Ajánlja dusan felszerelt fűszer- és gyarmatárúit kicsinyben és nagyban.

Legszébb
Legolcsóbb
Ajándék a könyv
„KELET” hírlapirodában
nagy választék.

11429

Gyorsíróók,

akik a magyar és német nyelveket tökéletesen bírják, valamint a magyar román nyelveket teljesen bíró

tisztviselők

temesvári nagy gyárvállalathoz szan-
napi belépésre kerestek.

Fizetési igényeket és referenciákat
tartalmazó ajánlatok a „Bánát” hírlap-
irodába Temesvár címzendők. 11471

3500

akó hordóhoz való donga

egy tételben eladó az

Aradana soc. comerciala si indus-
triala pe actiuni Arad Bulev. Regele
Ferdinand No. 24. 5019

NE MULASSZA EL

az „Aradi Közlöny”
karácsonyi számára
hirdetésének fel-
adása előtt a

„KELET”

HIRLAP-IRODAT
felkeresni, Str. Ale-
xandri (Salacz-utca.)

UTLEVELEK

GYORS ES CSINOS
BEKÖTESET
VALLALIA

AZ

ARADI KÖZLÖNY

KÖNYVKÖTESZETE.

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díját szavak szerint
számítjuk.

Minden szó hirdetési ára 75 bani.

Vastagabb betűvel 1 lei 50 bani.

A vastagabb betűvel kívánt szavakat
aláhúzással kell jelezni.

Hirdetéseket délután 5 óráig vesszük
fel.

Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 7
lei 50 bani

A kiadóhivatal fenntartja magának a
logót, hogy az olyan apróhirdetés szö-
vegét, amelyik tartalmánál fogva ere-
deti alakjában nem közölhető, megvál-
toztassa.

Levelezés.

„LEGÉNYBUCSU 40” levele van Wallin-
ger-hirdetőjében. 11271

MELYIK csinos gavallér ur lenne mozi-
partnere 6—7 óráig egy csunya leány-
nak „Zöldszem” jelű leveleket Wal-
linger hirdetője továbbá. 11271

Alkalmazás.

ÜGYES HÁZVEZETŐNÖT keresek azon-
nali belépésre. Böhm Mór, Micalaca. 5004

MERLEGKÉPES KÖNYVELŐNŐ na-
gyobb irodai gyakorlattal állást keres.
Pénztárkezelés is vállal. Cím a kiadó-
hivatalban. 5016

DEUTSCHES Fräulein zu zwei Kinder
wird gesucht. Adresse in der Adminis-
tration. 5022

Vétel és eladás.

GYERMEKKOCSI, GYERMEKAÓY,
PALMA eladó. Közvetlenül Reinhardt
butorkereskedőnél. 11271

VESZEK használt kötetet 25—30 mm.
vastagságú. Ajánlatokat Kelet hírlap-
irodába kérem. 11429

JÓL ELADHATJA MŰTÁRGYAIT ké-
peit, porcellán-, bronz és márványfigu-
ráit szőnyegeit török kendőket antik
butorait zongoráját, modern dísz tárgyait
japán vázáit, régiségeit ha karácsony
előtt elviszi a Szépművészeti Szalonba
Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) Or-
tutay-palota. 11401

A KARÁCSONYI AJÁNDÉKOK beszer-
zése előtt okvetlenül látogassa meg a
Szépművészeti Szalon! Értékes, szép
és ritka műtárgyak egész tömege ké-
pezi a kiállítás anyagát, mely izléses
elrendezésével méltán kiérdemli a látó-
gatók csodálatát. Megtekinthető egész
nap az Ortutay-palotában. 11391

KARÁCSONYI AJÁNDÉKOK óriási vá-
lasztékban legolcsóbban a Salon Artis-
tique-ben (Fischer Elek-palota.) 11045

HASZNALT OLOM megvételre kereste-
tk. Bővebbet a kiadóban.

Ingatlan.

CALEA RADNAI-UT 26. számú ház
nagy telekkel eladó. Értekezni lehet Str.
Episcopul D. Radu (Magyar-utca) 10.
háztulajdonosnál. 5020

Uzletek.

ÜZLETHELYISÉG KIADÓ. Bővebbet ér-
beszerni cipésznél Bul. Reg. Ferdinand
(Boros Béni-tér) 16. szám. 5017

Oktatás.

ANGOL NYELVMESTERT keresek.
Cím a kiadóban. 500

Különfele.

EZERJÓFÓ gyomorfájást, pártán ha-
tású szer gyomor és bél bántalmak é-
vágytalanság hányinger, felfuvaltság
emésztési zavaroknál. Dr. Földes gyógy-
szertár Aradon. 10831

Ha nem akar hirdetésével a kiadóhiva-
talba fáradni, úgy feladhatja a kö-
vetkező helyeken:

WALLINGER ISTVÁN hirdetésfelvételi
irodája Str. S. Brancovici (Lázár
Vilmos-utca.)

„KELET” hírlapelárúító és hirdetés
felvevő iroda Str. Alexandri (Salacz-
utca) 1.

HAÁSZ ügyvétsége Strada Eminescu
(Deák Ferenc-utca) 2.

MANDL Bulevardul Regele Ferdinand
I. (Boros Béni-tér) 15. szám alatti
papírüzlet.

SZIRMAI adásvételi irodája Str. Tribu-
nul Axente (Damjanich-utca) 14.

H. KLEIN MÓR könyvkereskedésében
Bulevardul Regina Maria (Andrássy-
tér) 12.

„VICTORIA” általános kereskedelmi
iroda Piata Avram Iancu (Szabad-
ság-tér) 16.

FRIEDMANN ingatlanforgalmi irodája
utján Str. George Barbu (Rákóczi-
utca) 1.

AZ

„Aradi Közlöny”

karácsonyi száma

szenzációs lesz.

Karácsonyi és újévi

modern szövegezésű hirdetéseket

az Aradi Közlöny

részére

Wallinger

hirdető iroda vesz fel. Földes-
patika kapujával szemben.

Rum, likör, cognac 4908

és esemege-borok

karácsonyra nagy választékban kaphatók

SAMUIL WEISBERGER SÜCCESOR

ARAD, Bulev. Regina Maria (Andrássy-tér) 5.

Eladás nagyban és kicsinyben.

Karácsonyra

legszébb és legolcsóbb ajándék a

könyv!

Képes és mesésköny-
vek, díszmunkák óriási
választékban. Olcsó alkalmi vételek

Kerpelnél

Gyors és pontos

eszterga munkát

vállal

Automobilia Gépipari Vállalat

Strada Moise Nicoara (Pe-
tőfi-utca) 11. 5022

Őszentanna és Vidéke

„Hangya” Fogy. Szöv.

Január hó 15-re

egy óvadékképes

üzletvezetőt keres.

Az EST hirdetés.

Sziggyártók tigyelmébe!

Hámok és bőrárak konzerválására kőma-
leges eljárás-
sal készült **bőrszirt ajánl:**

BÜRGER ALBERT gyári vegyő-
szeti osztálya. Targu-Muros Marosvásár-
hely. 5 kilós postacomagolásban fél és
negyedkilós dobozokban, kilogramonként
22 Lei árban postai utánvétellel azonnali
székküldésre. 5002

Gyűjtőkocsit

indítok:

Magyarországra és Ausz-
triába, a küldeményeket
bezárólag f. hó 27-ig
átveszem. 5018

Polák Arnold

szállítási irodája Str. Moise Nicoara
(Petőfi-utca) 1. szám.

Kifutó fiu

Jó fizetéssel

felvétetik.

kötött kabát, garnitúra, harisnya, kesztyű legnagyobb választékban, legolcsóbb árakban. 11065 Bársonynál Piata Avram Iancu (Szabadság-tér.) 17.

Az „Aradi Közlöny” apróhirdetéseit mindenki olvassa.